

Stručno mišljenje o uzgoju činčila u Republici Hrvatskoj

Zakonom o zaštiti životinja iz 2006. godine (NN 135/06), a zatim nastavno novim Zakonom o zaštiti životinja (NN 102/2017), člankom 5., stavkom (2) točkom (21) na teritoriju Republike Hrvatske zabranjeno je uzgajati životinje radi proizvodnje krzna. Ova zakonska zabrana stupila je na snagu 1.1.2017. godine.

Do stupanja na snagu navedene zabrane, na teritoriju Hrvatske uzgajale su se činčile radi proizvodnje krzna.

U istražnoj evidenciji utvrđeno je da uzgajivači, koji su do stupanja zabrane na snagu uzgajali činčile, nastavljaju iste uzgajati i to i dalje u istu svrhu i istoj količini, načinima uzgoja i obujmu, što je potvrđeno pribavljanjem dokaza o konačnom cilju - strane tvrtke za koju se uzgoj obavlja, Wanger, Mađarska.

Usmenim razgovorom sa provoditeljem zakonske zabrane, Ministarstvom poljoprivrede Republike Hrvatske, doznaje se da se kod uzgajivačnica kao djelatnost navodi "uzgoj za rasplod" te da se time ne krši zakonska zabrana uzgoja životinja radi krzna i da nije upitno kako konačno završavaju životinje, izvan teritorija Hrvatske.

No, potrebno je razumjeti samu prirodu spomenute zakonske zabrane, a nastavno i prirodu uzgoja činčila.

Republika Hrvatska je izričito naglasila zabranu uzgoja za proizvodnju krzna, a pri tome u istome zakonu nije spomenuta zabrana ubijanja životinja u te svrhe, niti procesuiranje dobivenih koža. Shodno tome, jasno je da je predmetna zabrana koncentrirana na krajnji ishod i razlog zbog kojeg se životinje uzgajaju, bez obzira na konačnu destinaciju.

Po Preporukama Vijeća Evrope, kao i po Stručnoj studiji SCHAW-a¹ pobrojane su vrste životinja koje se koriste u proizvodnji krzna, među kojima su činčile. Također, detaljno je objašnjen postupak i način uzgoja istih, što se ni u kom slučaju ne ponavlja niti u jednoj grani poljoprivrede ili industrije, odnosno tipičan je način postupanja za proizvodnju krzna, a evidentno je da se način držanja i tretiranja činčila na spomenutim farmama u Hrvatskoj nije promijenio, a isti se kosi s općim načelima dobrobiti životinja, po kojima su države poput Nizozemske, Njemačke i Švedske zabranile uzgoj činčila.

Uzgoj za rasplod drugim riječima znači *uzgoj za uzgoj*, odnosno sam sebi, uzgoj ne može biti svrha po nijednom stručnom ni pravnom temelju. U danom primjeru, činčile se mogu uzgajati isključivo radi trgovine kućnim ljubimcima ili za proizvodnju krzna ili u pokusne svrhe. Ovo dodatno potvrđuju i međunarodni dokumenti, zbog

¹ Stalni odbor Europske konvencije za zaštitu životinja koje se drže u svrhu proizvodnje (Standing Committee of the European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes) od 22. lipnja 1999. i 2001.

PEOPLE FOR
THE ETHICAL
TREATMENT
OF ANIMALS
PETA
DEUTSCHLAND E.V.

Friolzheimer Straße 3a
D-70499 Stuttgart
+49 711 860 591-0
+49 711 860 591-111 (Fax)

Info@peta.de
PETA.de

PETA Weltweit

- PETA UK
- PETA US
- PETA France
- PETA Netherlands
- PETA India
- PETA Australia
- PETA Asia-Pacific
- PETA Latino
- Animal Rahat

Spendenkonto

GLS Gemeinschaftsbank eG
Konto: 78000 78000
BLZ: 430 609 67
IBAN: DE71 43060967 7800078000
BIC: GENODEM1GLS

Als gemeinnützig und besonders
förderungswürdig anerkannt.
Eingetragen im Vereinsregister beim
Amtsgericht Stuttgart, VR 202128.

PEOPLE FOR
THE ETHICAL
TREATMENT
OF ANIMALS

PETA
DEUTSCHLAND E.V.

Friolzheimer Straße 3a
D-70499 Stuttgart
+49 711 860 591-0
+49 711 860 591-111 (Fax)

Info@peta.de
PETA.de

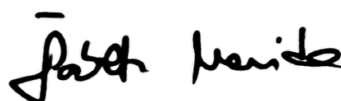
činjenice da se radi o veoma ugroženoj vrsti životinja, koje su domesticirane u svrhu očuvanja vrste i čiji je promet i trgovina ograničena.²³

Kada je u pitanju uzgoj činčila, kao kućnih ljubimaca, u tom smislu nedostaje odobrenje po pratećim propisima, a što je jasno precizirano u članku 54. Zakona o zaštiti životinja. Također, prema članku 13. Zakona, uzgajivač životinja u pokusne svrhe mora posjedovati posebno odobrenje.

Prema četvrtom dijelu Zakona o zaštiti životinja, počevši od članka 38., posebice po članku 39. životinje se mogu držati u svrhu proizvodnje, ali po pratećim pravilnicima, gdje nije utvrđeno postojanje pravilnika o uzgoju životinja za rasplod. Nastavno, prema stavku (1) članka 39: *“Životinje koje se uzgajaju i koriste u svrhu proizvodnje mogu se držati samo ako se može udovoljiti njihovim biološkim potrebama na način da se ne ometaju njihove fiziološke funkcije i vrsti svojstveno ponašanje,”* a zbog nemogućnosti pružanja navedenih uvjeta i što je utvrđeno Stručnom studijom Stalnog odbora Europske konvencije za zaštitu životinja koje se drže u svrhu proizvodnje (Standing Committee of the European Convention for the Protection of Animals kept for Farming Purposes) od 22. lipnja 1999. i 2001, ali i stavovima Republike Hrvatske, upravo zabranjeno držanje činčila u svrhu proizvodnje krzna.

Zaključno: Zakonska zabrana uzgoja životinja radi krzna u ovom slučaju činčila nema pravnih i zakonskih praznina, te se sve i jedna farma po hitnom postupku mora zatvoriti i pri tome ih treba sankcionirati zbog kršenja Zakona o zaštiti životinja.

U Stuttgartu, 1. rujna 2018. godine

mag.iuris Maida Šabeta
pravna savjetnica za okoliš i dobrobit
životinja

PETA Njemačka je najveća organizacija za prava životinja u zemlji, koju podržava više od 1 milijun osoba. Cilj ove organizacije je da poboljša život svih životinja tako što će ukazati na okrutnost, informisati javnost o problemima u vezi sa životinjama, i inspirirati ljude s ciljem promjene svoga načina života.

² IUCN 2017. *The IUCN Red List of Threatened Species. Version 2017-3.*
<http://www.iucnredlist.org> (last accessed 29.05.2018).

³ <http://www.wildchinchillas.org/> (zadnji uvid 29.08.2018)

PETA Weltweit

- PETA UK
- PETA US
- PETA France
- PETA Netherlands
- PETA India
- PETA Australia
- PETA Asia-Pacific
- PETA Latino
- Animal Rahat

Spendenkonto

GLS Gemeinschaftsbank eG
Konto: 78000 78000
BLZ: 430 609 67
IBAN: DE71 43060967 7800078000
BIC: GENODEM1GLS

Als gemeinnützig und besonders
förderungswürdig anerkannt.
Eingetragen im Vereinsregister beim
Amtsgericht Stuttgart, VR 202128.